

Бүхү ороноудай пролетариар, нэгэдэгтй!

БҮРЯДАД ИНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БҮРЯДАЙ ОБКОМОЙ,
БҮРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Ийнхэй 1921 оной
Амгалан 21-нээ гарана

№ 286 (15609)

1980 оной декабрин 13, суббото

Сэн 2 мүнгөн.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭ

ВАРШАВСКА ДОГОВОРТО ОРОДОГ ГҮРЭ-
НҮҮДЭЙ ХҮТЭЛБЭРИЛХЭ АЖАЛ ЯБУУЛАГ-
ШАДАЙ 1980 ОНОЙ ДЕКАБРИН 5-ДА МОСК-
ВАДА БОЛОН УУЛЗАЛГЫН ДҮНГҮҮД
ТУХАЙ

Варшавска Договорто ородог гүрэнүүдэй хүтэл-
бэрилхэ ажал ябуулагшад уулзалгын дүнгүү-
дые, мүн нүхэр Л. И. Брежнев түүрүүтэй Советскэ
Союзай делегациин энэ уулзалга дээрэ хэһэн ажал
ябуулгые хайшаха.

КПСС-эй XXVI
СЪЕЗДЫЕ
УТУУЛАН

ХАРА АХАДААР УРИДЛАБА

КПСС-эй XXVI съездын
үзэлдэ дэлгэрэнэ соци-
налы мурсыондоо оролсоон
Түхэнэй совхозойнхид
эзэ нү худалдаха жэ-
жэ тусэбэ болзорхойн
ахадаар урид дүр
Тонхойн заводто 10.100
тэр бу тухаха жэ-э
6 ноябрин ахадаар хо-
шудан дүүргэлэһэн бай-
жэ нүрэнэй 70 процент
эхи сортоор аотанан

Түхэнэй нү гүрэндэ
ажаа жэжэйгээ тусэб
хэрэгтэ Могой-Горь-
комсомол-загуушуу-
уу хаалин фермын кол-
хоз эхэжэн хубитана
Энэ ферманын ган-
савох соогоо бонэ,
радон дотороо түрүү
шадана гэжэ. Табан
түгээ тусэбэ дүргэн-
хэнэ.

1-1985 саяудта, мүн
он хүрэтэрхи үзэл
Экономика бэ-
рэлдэ хүтэлэһэн гол
шадан гэжэн КПСС-эй
түгээ документээр
Манай хаали-
машад болон мэргэ-
шадан боломжонудаа
эзэ үзэдэ жэжэй тусэ-
бэ дүр үшөө 700-гад
тэр бу гүрэндоо тухаа
араалда. Энэ амил-
гэрл партинтаа ээл-
түгээдэ зориулаха юм.

Б. СЫБЕНОВ,
Түхэнэй совхозы
бүкмын түрүүлэгшэ.

ЭРНЕСТ Афанасьевич

Лысенкын хүтэлбэрил-
дэг бригада Улаан-Удын
судна бээлэйн заводто
түрүүлэгшэ тоодо оролоор
үнийнэй юм. Хэдэн жэжэ-
жэл мудархан бригадын
дургаан гашуудай дүр-
бонини арбадахи табан жэ-
жэйгээ хубин тусэб бэ-
лүүлэхэй. Байгша оной
ноябрь нара соо хубингаа
табан жэлэн даабаринууды
бээлүүдэн тухайгаа судна
хабаргаша Виктор Нико-
ласевич Воронцов элдхээ хэн.
Эдэ үдэрүүдэ бригадын гэ-
шүүд КПСС-эй XXVI съез-
дын хүндэлдэ социалис
мурсыондоо оролсоод, үндэр
амжалта туйлана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Н.
Воронцов ажалдаа.
Н. ДРИГЕНОВЭЙ фото.

АНАН ШАДАЛААРАА

«1985 ондо 770—780 милли-
он тоно нүүрхэ абаха» гэ-
жэн мурнууды КПСС-эй ЦК-
гай проект соо уншаа. Эхэ
оронгоо абыас эхэжэ хүг-
жэлтөөр омогорхой. Минни
хүтэлбэрилдэг бригада суд-
хэд манган тоно галта шу-
луу газар дорлоо малтажа
абана.

Хүүүлэй үзэдэ манай шахта-
да эхэ хүсэтэй транспортна
түхэрэлгүүд асаргажа,
түрүү технологи хэрэглэдэг
болонхой. Байгша оной май
нарада манай бригада нүүр-
хүүдэ малтага МИМ түхэлэй
комплекс хабсаргаа юм. Га-
зар дорхой релс со-
во транспортин орондо кон-
вейерээр нүүрхэ элдхэн дам-
жуулаха эрга олгодоо. Манай
үүрхэйгээ сүүдэ бүри 1000

хамуудаар дабшана гэжэби
Минни худалжэ эхилхэдэ, Га-
луута-Нуурай шахтада нахан
лэу прохоческо комбайн гол
хүсэн боложо байгаа бэлэй,
Уданыг газар доро удаан
байнгүй, автомадай оньон
аргаар нүүрхэ малтага бол-
очмой.

Урма зорилгойгоор хүдэлэн-
гүй яахадби Партиин XXVI
съездын хүндэлдэ социалис
мурсыон үргэнөөр дэлгэрэ,
Манай бригада байгша оной
тусэбэ декабрин 20-до бээ-
лүүдэд, съездын нэгдэгдэй
хоёр харингаа тусэбөө гэр-
лүүдэ 500 тоно нүүрхэ мал-
таха, ажалай бүтээсэ 10 про-
центээр дээшлүүлжэ уялга
абалд, ахан шадалаараа ор-
лодожо байха.

В. МОЖАРОВ,
«Сусинозерская»
шахтын бригадир.

ШЭН ГАБЬЯА ХАРУУЛНА

Элхин автозабарилгын заводой коллектив байгша
ондо хүдэ ашаа тээдэг «ДВ-674» түхэлэй тэргэнүүдэ
бүтээхэ тусэбэ ноябрин 26-да дүүргэжэ, горитойхон
амжалта туйланан юм. Тэднэр жэлэй эхинээ хойшо 125
аринд бүтээхэй байна.

Заводой коллективий ажалда амжалта социалис
мурсыондоо эрхилэгшэд коммунист Иван Александрович
Спирidonов, электрогагнууршан Фома Никоно-
вич Непитая, токарь Николай Дмитриевич Пьяничков
болон бусад хубитана эхээр оруулна.

Мүнөө заводой коллектив КПСС-эй XXVI съездын
хүндэлдэ абахан социалис улгалуудаа сүм бээлүү-
хын тула шэн габьлатайгаар

УУСХЭЛ ГАРГАХАН АЖАХЫДА ҮГЭДЭЭ ХҮРЭХЭНЬ ЛАВТАЙ

Барилгашад элдхэхэ сто-
лово, мүн мелунет бит бол-
годонхой. Эндэн холын от-
дэгийнхид эрэлэн меха-
низаторнуудай байха хам-
тын байра, бүхү хэрэгтэй
түхэрэлгүүдээр хангагда-
хан буралсалдай кабинет
бин. Тэрэнхэй гадна, сов-
хозой МТМ-эй бүхү хүд-
элбэрилгүүдэй бээлүүхэ
тусэб, абахан социалис ул-
галуудын гобор шөлөгд-
дэг, али газарта хадаган-
хай харгана.

Хажангын совхозой заха-
барилгын мастерскойдо мүн-
өө үшэ 40 шаху хүн ху-
длана. Тэрнэ чех бригада
боложо хуураанхай.

Дүршлэтэй механизатор-
нууд М. И. Антонов, В. С.
Жерлов тэгшэд газар элдү-
рилха болон үрнэ тариха
техника забарилгид брига-
данууды хүтэлбэрилдэг. Та-
дот бригадануудта хүдэлдэг
залуу хубууд В. Пушкарев,
Н. Низоцев, Ю. Курьян-

Нүхэр Л. И. Брежнев Москвагаа бусажа ерэбэ

Индин Республикын Пре-
зидентын, Премьер-Министр-
рай ба правительствын урла-
лар хани ёһоной албайн
хэрэгээр Индия эрхан
КПСС-эй ЦК-гай Генераль-
на секретарь, СССР-эй Вер-
ховно Советдэй Президиумай
Түрүүлэгшэ Л. И. Брежнев
декабрин 11-дэ Делинээ
Москва бусажа эрбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Полит-
бюрогой гашуун, СССР-эй
гададын хэрэгүүдэй министр
А. А. Громыко, СССР-эй
Министруудай Советдэй Тү-

рүүлэгшын Нэгэдхэн орло-
шо Н. В. Архипов нүхэр
Л. И. Брежневтэй хамта бу-
сажа эрбэ.

Ю. В. Андропов, В. В.
Гришин, А. П. Кирденко,
А. Я. Пельше, М. А. Су-
лов, Н. А. Тихонов, Д. Ф.
Устинов, К. У. Черненко,
П. Н. Демичев, В. В. Куз-
нецов, В. Н. Пономарев,
М. С. Соломенцев, Н. В.
Капитонов, В. И. Долгих,
М. В. Зиминин, К. В. Ру-
саков, КПСС-эй ЦК-гай гэ-
шүүд, КПСС-эй ЦК-гай гэ-

шүүдтэ кандидатууд, КПСС-
эй Центральна шалгалтын
комиссин гашууд болон
бусад нүхэд Советскэ Сою-
зай Гүрэнэй туугуудаар шэ-
мэлдэгдэн Внуковска аэ-
родром дээрэ Л. И. Бреж-
невые угтаба.

Индин хэрэгүүдэ Совет-
скэ Союзда саг зуура тү-
лөөлхэ этгэмжэтэ Л. Мех-
рота, Москвадхи Индин
посольствын дипломатическа
бүридэл угтагшад дунда
байсаа.

КПСС-эй ЦК-гай Генер-
альна секретарин туха-
лагша А. М. Александров,
КПСС-эй ЦК-гай таганы
даагша Л. М. Замятин,
СССР-эй гададын хэрэгүү-
дэй министрэй орлошо Н. П.
Фирюбин, КПСС-эй ЦК-гай
хэрэгүүдэ архилэгшын ор-
лошо М. Е. Мотилевич,
КПСС-эй ЦК-гай Генераль-
на секретарин референт
Е. М. Самотейнин гэгшэд
мүн лэ Москва бусажа ер-
хэн байна.

(ТАСС).

СОВЕТ-ИНДИИН ХАМТЫН ДЕКЛАРАЦИ

Нягта ба замшалта хани ха-
луун харилсаануудай хоорон-
до тогтоһон ба эдэ харил-
саанууды сашадан хүжөө-
хөөр өөһэднгөөр правительс-
тануудай, арадуудай бата ши-
ндэги байһые мэдүүлэн,
арадуудай хоорондох эб
найрамдал бэхжүүлхын тулоо
хэрюулсага мэдэрэн, мүнөө-
кэй уласхоорондын оршон
байдалай орлоо курс болоһон-
до һанагаа зобожо байһанаа
мэдүүлэн,
амгалан ёһоор ээргэ оршон
ажануулгын гол ёһонуудай үн-
дгээр арадуудай хоорондох
хани харилсаа хүжөөхэ хэрэг-
тэ хамтадаа хабартай байһа-
наа дахинаа баталан,
эб найрамдалай ба уласхоор-
ондын аюулгүй байдалай,
арадуудай национальна та-
лаараа бээ даанхай байдалай
тулоо, империализмын, колони-
ализмын, шэн колониализмын
үндэнэ яһа, үнгэ зуһа
илгалгын бүхү абуулгануудта
эсрүү, Нэгэдхэл Национудай
Организациин Уставаар бата-
лагдан хүн түрэлтэй үндэр
хайхан уг зорилгонуудай тулоо
эсшэ сусагайгөөр тэм-
сэл абуулаха гэжэ хүсэд шин-
дэнги байжа,

Сахагүй гурим нарин нягтаар
сахижа байһанай үндгээр
хоёр ороноудай арадуудай
аша туһада эдэ харилсаанууд
зориулагдан байгуулагданхай.

Советскэ Союз ба Инди хо-
ёрой хоорондох эб найрам-
дал, хани барисаан ба хани
харилсаан тухай договор ха-
даа хоёр ороноудай арадуудай
хоорондох олон талын
түргөөр ургажа байһан харил-
саануудай ба замшалта хани
барисаанай үндэр хэмжээндэ
гаранайн бодото бээлэл
болонго. Энэ хадаа Азида, Бу-
хы дэлхэй дээрэ эб найрам-
далай ба тогтууртай амгалан
байдалай шухала нүхээсэл
болонго гэжэ хоёр тала эти-
гэнэ.

Тэдэнэй экономика, ху-
далдаа наймаанай болон на-
учно-техническ хани харил-
саанай талаар горитойхон дэ-
бжэлтэ болоо гэжэ тэдэнэр ха-
нангар тэмдэглэнэ. Саашан
эи экономика болон ху-
далдаа наймаанай хани харил-
саанай хүжэлтэ тухай 1973
оной ноябрин 29-нэй хэл-
сээни ба 1979 оной мартын
15-дэ баталгдан экономика,
худалдаа наймаанай ба на-
учно-техническ хани харил-
саанай удаан болзорой түсэ-
бэ тухай хэлсээни удаан
болзорой программаны ёһоор
хүжэжэ, энэ харилсаан бол-
бол хоёр ороноудай арадуудай
урда табигдан арадай
ажын зорилгонууды шид-
хэлгэдэ горитойхон хубитаяа
оруулна. Гэбэл, СССР ба Ин-
ди хоёрой хоорондох эд ба-
рэнэй эрхэсэ 1975 оной жэ-
шээл, 1980 ондо хоёрхоо
үлүү дахин эхэ болоо. Энэ
хадаа 1973 оной ноябрь Ми-
харада Л. И. Брежневтэй, И. Ган-
дин баталан совет-индин
Деклараци дотор хараалга-
һанаар болоо.

ёһотой гэжэ этгэмжэ байһа-
на Советскэ Союз, Инди ба-
тална.

Буу эбсэг аралтайгаар гар-
галые болуулаха абалдаа, буу
эбсэг хурхалые, уласхоорон-
дын түгшүүрлэе зөөлрүүл-
гэдэ шэглүүлгэдэн Советскэ
Союзай тааруу зохио хүсэд
орлодоло ба дурадхал-
нууды Индин тала үндэрөөр
сэгнэнэ.

Национальна соёл культу-
рала харилсан байжуулаха бай-
һанда, соёл культурын талаар
андалан абалсан байх харил-
саанууды үргэдхэнэй ула-
шадан Советскэ Союзай ба
Индин арадуудай хоорондох
хани харилсаа болон бээ
бээ ойголсолгы бэхжүүл-
хэ хэрэгые эхэ удаа шаар-
тай дээрэ тооложо байһанаа
хоёр тала баталан.

Бээ бээ ойголсолгын, эти-
гэлсэлгын ба бүхү талын хани
харилсаанууд болбол Азида,
бухы дэлхэй дээрэ шухала
удха шаартай юм гэжэ
Советскэ Союз ба Инди тоо-
лоно. Уласхоорондын оршон
байдалы найрауулагда аша-
тайгаар туһалхын тула эдэ харил-
саануудаа сашаданхай хүжөө-
хөөр шидэнги байһа-
наа тэдэнэр дахинаа батал-
на.

Эб найрамдалы бэхжүүл-
хэ, дэлхэин шэнэ даие сара-
ха гэжэ хүн түрэлтэй урда
байһан шухалын шухала зо-
рилго гэжэ Советскэ Союз ба
Инди батаар этгэнэ. Энэ һайн
харилсаан уг зорилгы туйлаха
хэрэгтэ тэдэнэр бүхү хэмжээ-
гээр туһалжа байха юм.

Дэлхэй дээрхи оршон бай-
далай орлоо шанга боложо
байһани. Шидхэгдээгүй
асуудалуудай байһые, шидхэг-
шүүрлэй шэнэ гуламтанууд
дэй биир боложо байһые хоёр
тала һанаа зобонгөөр тэм-
дэглэнэ. Уласхоорондын түгш-
үүрлэй байдалай һуларха
ябалд байгуулаха ба тэрэн-
нэй хүжөөхын тулоо, энэ
дабшлэны бүгдэ нийтын
шэнжэтэй болгохын тулоо тэд-
энэр оролдон.

Хүсэ хэрэгтэ гу, али хүс-
өөр занха ябалдаһа арса-
ха, бээ даанхай байдалы,
адли тэгшэ байдалы, гезэр
хилин бүрин бүтэн байлгы,
хилинүүдэй эбдэрхэй ба бээ
бээнгэдэ додоогын хэрэгтэ
хамааралсахагүй гэнэ үндэ-
һэн шухала ба бүгдэ ний-
тын мэдэрхэн гол ёһонуудай
үндгээр гүрэнүүдэй хоорон-
дох харилсаанууд хүжээхэ

Уласхоорондын оршон бай-
далай орлоо болоһонтой, буу
эбсэг бүри эхээр гаргажа
байһанай дашарамдуулы,
хойшоулагдашгүй асуудал-
нууды шидхэгдээдэ зориу-
лагдан тодорхой хэмжээ-
нүүдэ зохио хэрэгтэй гэжэ
хоёр тала тэмдэглэнэ.

Буу эбсэг, нэн түрүүн ядер-
на буу эбсэг, аралтайгаар
гаргалгы болуулаха, мүн аша-
тай уласхоорондын хинтаа
дотор бүгдэ нитгээрээ ээ ба
хуураанхай аша туһада ур-
хэтэй хэмжээнүүдэ бээлүү-
хэ гэжэ бумбэргэд дэлхэин
үмэн мүнөө табигдан нэн
түрүүнэй удаа шаартай зо-
рилго гэжэ Советскэ Союз,
Инди батаар этгэнэ. Энэ зо-
рилгы, туйлаха хэрэгтэй та-
лар бээ бээтэйгээ, мүн бусад
бүхү гүрэнүүдтэй хүсдөөр
хани харилсааар бэлэн бай-
һанаа тэдэнэр дахинаа мэд-
үүлэнэ.

Буу эбсэг, иланга ядер-
на буу эбсэг, аралтайгаар
гаргалгы болуулаха талаар
хойшоулагдашгүй хэмжээнүү-
дые бодото дээрэн бээлүү-
хэ хэрэгые Советскэ Союз
ба Инди шухала шаартай гэ-
жэ тоолоно. Ядерна буу эбсэг
туршалгы хүсдөөр бү-
гдэ нитгээрээ хорио, хими-
ческ буу эбсэг хорио ба
усадхаа, онсонитые худаха
шэнэ түхэлэй буу эбсэг гар-
галгы хорио зорилгоор
аралтай хэмжээнүүдэ аба-
хы тэдэнэр уралан. Буу
эбсэг хуралгаһаа сулөөр-
хэн зөөрин зарим хуби хүг-
жэжэ байһан ороноудта ту-
һалажа болон зориулагдаха
ёһотой.

[Экин. Түгсхэлын 3-дахн
иуурт].

УРАН ЗОХЁОЛШОД ДАЙШАЛХЫ ЖАГСААЛДА

РОССИН ЛИТЕРАТОРҮҮДАЙ V СЪЕЗД

ажаалшадтай хамта уран зо-
хёолшодой бүтээһэн «Манай
адрес — «Большевин» кол-
хоз» гэжэ нэрэтэй мэнэ һаян
хан хэлбэлхэй гараһан номы
съездын президиумда дэ-
хүүдэн байха юм. Сибирь
хадаа баатар габьлата ажал
хэрэгтэй бурьялжа байдаг хи-
заар болон гэжэ уран зо-
хёолшо хэлэбэ. Эгээл нэмэ-
лээ Сибирин уран зохёол-
шодой эрхим бүтээлүүд
ажаалша хүндэ ходоодо зо-
риулагдалаг байна.

Онодо уран зохёолшо —
сибирян Эдуард Бурмакин
(Томск) үгэ абахадаа, Сиби-
рин уран зохёолшодой ажабай-
далай үргэн дэлочн шэнжы
нэмжэ хэлэбэ. Орол болон
совет литературин баял-
гүүд энэ хиазарые тухи-
нуулхэ, тэндэ ажануушадан
сэдхэт бололые баялгуула
хүсхэн хүндэ хэрэгтэ эхэ ху-
битаяа оруулна гэжэ тэрэ
тэмдэглэв. Уран зохёолшодой
эгээл бичүү түргэн, дайшал-
хы жанринууд нэгэнэй тү-
лөөлөгшэд — очеркистүүд
хурдан түргөнөөр хүтжээд
байһан манай ажабайдалы,
тэрэнэй түрүү зоргэдэ яг-
шадые шадамараар зургалан
харуулааг байһанаараа алд-
тай. Валерий Поволов (Мо-
сква) хэлэһэн үгээс очиж
хүжөөхэ асуудалнуудта зо-
риулаба.

Даниил Гранин (Ленин-
град) «Литература ба эр-
дэм, техникын хүжэлтэ» гэр-
элэн асуудал тухай нанал бо-
лолоо хуураалдаба. Иүлгэй
жэлнүүдтэ эрдэм наука бо-
лон үйлдэбэйн тухай олон
номууд бэшгэдэ. Зохоёхы
ажалай үсхэл эдэхэй эдэн
соо дэлгэрэнгээр харуу-
лагдана, шэнэ һонирхоттой
абаран зан болон түхэл шэн-
жэнүүд үргөөр шэнжэлдэг-
дэнэ.

Олон миллион ажаалшады
соёл болборолтон, зохоё-
хы ажалтай хамтаруулан
социализмын үе саг хэдэн
арбад үндэй ялтанай үгэ
хүнэ һэрэгэн хүжөөһөн, бага
ялтанай мүнөө үеһи эхэ-
лүүсөө байгуулаха эрга ши-
лабарине бүхү дэлхэйгэ ха-
гуулажа шаданан байна.

Манай бүхү ажабайдал
хадаа Ленинэй сунгалт бур-
галнуудай бодото байдала
бээлэл болон гэжэ Лавид
Кугульшин (Элиста) мэдү-
лээ. Эгээл нимбэнэ Ленинэй
темэ тэрэнэй байгуулагдан
саһаа хойшо Халымтай со-
вет литературын гол анха-
рада табигдана бичүү. Ма-
най национальна уран зо-
хёолшод бултанай байлгн
болон гэжэ үгэ хэлгэһэ үр-
гэлжүүлүбэ. Энэ талаар ор-
лолоо гэрлэһэн поэтика
Юлия Друнина (Москва)
съездын түрбунда дээрхэ
үгэ хэлхэлхэ мэдүүлүбэ. Ма-
най орон дотор дайн тухай
агуу хэ хэрэгтэй байгуу-
лагданхай гэжэ тэрэ хэлэв.
Гүрөөтэ үнэн ауб, бодото
байдалые тобойо харуулан,
Эхэ орондоо халуун дурла-
лаар нэбэрхан, тон үнэн эс-
хэ нимэ литература хаана-
шые үгы юм.

Евгений Носов (Курск),
Альберт Лиханов (Москва),
Анатолый Иванов (Москва),
РФСО-эй Госкомиздат
түрүүлэгшэ Николай Свири-
дов, Иван Васильев (Кали-
нин). «Литературная Рос-
сия» газетын ахамад редак-
тор Юрий Гривов гэгшэд

ЛЕНИНЭЙ ЗААҢАН ГЭРЭЛТЭ ЗАМААР

ПАЛАНА. (Камчатска область). Камчаткын хойто газар
дээрэ эхэ һайндар хүржэ эрбэ. Корьянска автономито ок-
ругой табин жэйлэнгэ оёе тэмдэглэжэ байна. КПСС-эй окр-
кумой болон арадай депутатуудай округной Советдэй де-
кабрин 11-дэ болон баярай суглаан энэ гайхамшгата
һайндэртэ зориулагдан байгаа.

КПСС-эй Центральна Комитетдэй, СССР-эй Верховно Со-
веддэй Президиумай, СССР-эй Министруудай Советдэй эль-
гээһэн амаршалгы КПСС-эй Камчатска обкомой нэгдэхэй
секретарь Д. И. Качиний соносхон уншахадань, суглаанда
хабаадагш урма баяртайгаар угтаба.

50 жэлэй турша соо энэ хүйтэн шэмэрүүн уларилтай хи-
злар нотог тамигдагшуды болотороо хубилан. Нүүдэл бай-
далтай байһан хүн зонэй ажануудог нотагуудта гоё һайхан
нургуулинуудтай, библиотекэнуудтай, боничануудтай һуу-
рин тосхондуу урган бодоо. Имгалт энэ табан жэлдэ ок-
руг дотор 2 мянга тухай жэлэ квартира барилдаа. Худөө
ажын шэнэ һайбаринууд жэлээ жэлдэ хүжөөхөдэжэ бай-
на. Округой ажалшад КПСС-эй XXVI съезды нэрэтэй со-
лотойгоор угтахын тулоо мурсыондэ хабадана.

Баярай суглаанда хабадагшад КПСС-эй Центральна Ко-
митетдэй СССР-эй Верховно Советдэй Президиумдэ, СССР-
эй Министруудай Советдэ эльгээгдэхэ бэшгэ эхэ дэбжэл-
тэтэйгээр абаба.

УЗБЕКИСТАНА ГАЗАР ХҮДЭЛБЭ

ТАШКЕНТ. (ТАСС). Декабрин 11-дэ Москвагай сагаар 17
час 35 минутта Узбекистанай дэбисхэр дээрэ газарай
хүдэлнэй сейсмическэ станциуды бариха абанан байна. Тэрэн
сүлгүбэй гол тулзын Ташкенттэ баруугаар 30 километртэ,
сүлгүбэй болобо. Тэндэ 7 балл хүсэтэйгээр газар хүдэл-
гэ, Ташкент — 6, Анджандэ — 4, Самаркандэ 3 балл хүсэ-
тэйгээр дорьбобо.

Даб дээрэ абтан баримта мэдээнүүдэй ёһоор, газарай
хүдэлнэгөөр һандарал хохидолнууд болоогүй.

ТҮРЭЛ ГАЗАРАЙ ТАТАСА

РАЗЛИВТА

Совет оройн хүн бүхэнд дүт болоо Солото Сестрорецк Разлив мүнөө урдамтай. Зүрхэмнэй долоо буулзалтын баяр зоолоор, Зүдөө абанаар дурасхалай мурэн урдалай.

...Хаана яангай борлоон, залитаа аадар. Хаан шэрээнд Николай дохоо шалдагдэ. Имар түрэлтэй гайхашагтаа тиньэ баатар Маран ержэ, үгэйшүүдэдэ зол шэлгэгдэдэ?!

Хүсэд бүтэн бэшэ даа, ойлгокт, зсаг түр Хүдэлмэршэн ангийн гарта ороодуй шөө. Банаанаар юм наа, зохид нэ—сахилгаан турган Баргана гоё байдал энэ дары үршөө!

Зүгөөр, оинл даа тиньэ баатар дэлхэйдэ, Зүгөөр эгээлэй юрын хүн гэжэ нануулан. Одоо мүнөө урдаа саарна дилгэдэ. Орсоой ерээдүй тухай бололтоогоо бунал. Хүн түрэлтэй түүхын шөлө хуудана Хүсэлжэ нээхэ Октябрь хооло башал гаргараар.

Засагай түлөө эсбэгтэ байлдаанда дууданан Заяата үгэнүүд. Илчлэй бэшээтэйл гаргаар. Разлив мурэнэй эрье шадарай энэ олоо Ардадай вождие найдамтай хамгаалхан хэрэм лэ.

Хүдэлмэршэдэй түрэн тухай ухаанайнхэ сэтгэ. Хүдэлмэршэд Ленин нажарай энэ байра хэрэглэн. Дундл шүүдэр бүхэн яаваа саашана. Дурдал болонгохонудаа мянга түмөөр субуулна.

Үгэлүүг эртнээ эндэ үбэ сабшана. Удын халуунда хатаажа, соможэ суглуулна. Баатар зоригто олон жэлэй тэмээлэй. Баян ургаса хуряаха саг мээ дүтлөөл.

Эндэ хүлээлэ шадха хэрэгтэй тэмээлэй.—Өлхү сүлөөгэй түгэдэ хүсжэм дүтлөөл. Илчлэ «ногоон талалдаа», түгсэг дээрэ Илалта тухай үгэнүүдэ удхалан бэшэнэ: Түг нилсэл хотоноо хооло энэ хээрэ Түбүн юмэтэй гоё найхан орон бэшэ лэ.

Этигэтэй, одоо уданшгүй Убалэй Ордог эрхэ сүлөөгөө эзэмдэнэ ардадай болохол. Үндэр түрэлтэ даан нагууртанай орондо Уншнх эзэндэ—хүдэлмэршэдтэ толотожо бодохол!

Омогтоо хубисхалай алхамууд тухай Ленин Отогтоон эрэн хан хүдэлнөө мэдэнэл. Хубисхалай гуамтада бусажа сэрхынь хүдэлэн Хуу баран ангийн хүсэлтэй зүрхөөр мэдэрнэл.

Унхөөр хушаатай энэ отог эгээл мүнөө Унхөөр тэмээлэй нилсэл боложо мандалан. Ард зондоо Илчлэй сэдхэлэй гүнөө Алдарт хэрэгтэ бээ эрхэнь ханданал...

АРАДАЙ ТЕАТРАЙ ХОРИН ЖЭЛ...

Захаминай районий прадай театрай байгуулагданаар хорин жэлэй ой гүйсэбэ. Республика дотор хамгийн уриад ардадай драмат теат гэнэ хүдэлтэ нэрэ эргэ тэднээр олгодог хон. Энэ коллектив Буряадай АССР-эй искусствунуудай габьяата ажал

ябуулагша Александр Александрович Соболев олон жэлэй туршада хүтэлдэрлэн. Ардадай артистар өмнөдүнгөө театрай 20 жэлэй оин найндэрай Александр Ваниловичай «Хүдөө нотагай хошон зугаа» гэжэ зүжэг тавина. МАНАЙ КОРП.

Буряадай литература ба искусствунууд үдэрнүүд Загарай райондо декабрин 10-наа «Хүдөө гэнэ мэдээлэл соносгодог хон. КПСС-эй XXVI сүгдэдэ бэлдэжэ, 1981—1985 онуудта, мүн 1990 он хүртэлхэ үедэ СССР-эй Экономика ба социална хүсэлтэй гол шэлэлүүд тухай партинын XXVI сүгдэдэ дээрэ харгараха КПСС-эй ЦК-эй проектэй бүтээл нийтэлгэеа нонирхолтоогоор танилжаа оидан сага шилжээлэй хонирхондоо эмхидхэгдэнэнь

БҮНИ НЭЕРЬЭН БУУГАЙ АБЯАН

Иабартай хүйтэн үдэш оойлга. Сэлэнгийн эрвэйн бүлэг шугын нэмэридэ түдгэгэй дэргэдэ хэдэн хүн дулаа сажа нууба. Эдэнэй соолого, харанууд соогоур браконьернүүдэй табиан занга, гүлмөнүүдэ суглуулан заганаанай харуушад болон нийтин инспекторнүүд гээшэ. Түүдэгэй гал халуунаар оооо сасан сорьёло. Нийтин харанхы бүгдүү ха на мэтээр дүхэрлэн буушадта дүтэнэ. Гэнэ дүтэн бургааанай оёролоо эбүүрхэм ханраар.

—Егоров, гара наашаа!—гэнэ абян дууджаа. Нюрга руу хүйтэ даагдаха. Заганаанай харуулай участиво инспектор Г. И. Егоров бодожо, абян тээшэ эрьедэн алхам хэдхэнхэнь тээрэ... урдаанай буугай абян наршаба. Г. И. Егоров гэнэ бүдэрэн шэнги болоод, аалханаар алдалан унашоо хон. (Буугай тобио зүрхэнь сэхэ туданан байгаа).

—Нэгэн шиндхэгдэй! Ушоо хэндэ хэрэгтэйб? — гэнэ

Түрэл газарай татаса... Хүн хааншье яоаа наа, орон нотагаа оиндоо долоо оруулжа, сэдхэлээ уйруулан наана. бээ ариудхан эсбэрлэжэ ябадаг гээшэ. Түрэл нотагааа уулаха хүсэлэн хүн бүхэндэ байдаг. Зүгөөр, тоонто газартаа бүхы наааа чигрэгдэг хүнүүд олон. Хүйнэн холбоо нотагтаа бүхы угаараа үнэн сэхэ бүтэнүүд илангаа найшаалтай. Тиньэ нэгэ бүтэ тухай эндэ хэлэгдэхэ гээ.

Ульян Федорович Болонев Байгалай модо үндэрлэдэг ажалын байгаагүй үе сагта алдарт далай шадарай хушэ тайгые өөртэ уруунь хуу ябажа, хаана ямар модоной, хаана хэрэм, булганай байдагынь мэдэдэг хон. Ангууша суугай Ульян Федорович ара үбэрэй хушэ тайгын үнэтэ булганай хайра гамгүй хөдүүлхынь наана... Тэрэнэй ажануудад Соболиха тосхондо модо үндэрлэдэг анхын тогтоо, ажалтайгаа намтар эхилэн түүхэтэй. «Модон сэхэ, миний наанада хүрэхэ», — гэжэ Ульян Федорович табиржэ хүрэхөөр бэшэ бүдүн модонтой носолодог, эсэлэн сүсхан юмэн гэртээ эрээд, шархир

ШУУРГАН ДУНДУУР... ЗУРАГЛАЛ

Готгорой хүндэ боро үүлээр бурхөөгөөд, газар дэлхэй салсан хушалтаараа сайбалзаг, сагаан мунгэн дээрэ үзэр туулга эдхан, гагнажа байсан мэтэ болоно. Дулин, бүтүү.

Гэбшье нюсэгэн елүүр добо дээр, саба хүнгэрэг дүүрэн жалга жаама соогүүр годнон ошоон дордам ехэ харгыгаар ори гансахан авлаакин ондог-сондог ургашаа табиуулхынь, хаанга гээлээ носоомо ябаад, гоингээнь харагдаха. Тэрэн сүүл юм үгэб дээ — оёдолой эгүү, үнэнэй нам, папиросо, зүүрүл, часууд, хубсанан, ном... — юрэдөө, хамаг юмэн хуу би хэбэртэй. «Эрэ саба, стара хүржэл үзөө на!» — гээшэ жолоошхой шибшээхэ гээд жолоошхой бурч түрэн адил, машиний бурч түрэн гээшэ дабышаа ангайгай. Резинэ хүлүүдэн бээ бээ эрхүүлэн, эрьедэн эржээг нэмжэ, саба шулуутай шабхай ара гэдэргэ, хажуу тээшэ үлээгэн ошоон зүгэ харгынууд машиний түмэр «гуа» шэрээ гэнэ, ташуур мэтэ эбэрэн, матернод. Бага нилдэй уууртэ тосхойн гэр байрнууд хонийн шэгийнууд сажархонин мэтээр хоолоо арматан тэбхилдэнэ. «Графика!» арай гээгдэжэ абан гүб, хүлээжэнь байхада болохо, — жолоошон Николай Борондин бурч яарана. Сройтожо гаршаба гүб, — үрдхэл хэрэгтэй.

Тинн үргэн ехэ тала майла дээрэ гарахадань, Хүндин оторын, Анагайн совхозой гэр буйрал, дал хунамагууд ердийн бултайжа, елэн харадан үнэтэй, тэргэн томо хотошо нохойнууд зүг бүхэн хөөнь харейдан буна.

— Сидь, сидь, үги. Машин хархадань, юндаа илгилдэ шэдэг юм агшаб. Харгындаа хооло хууада имиз юм дээ, — захын томо гэрий хархысы дээрэ нэгэ эхээр гаржаа, хусанан нохойнуудаа

Хорнод, үнхүүд танайдаа Хөдөөс эрэгдэ байналхы. Хонирхой элбэгэй бараагаар Хонирхойн байналхы. Үмдэхэ гээл абанаар даа Үмдэ сажша байхал даа,

гаар, тэргээр Агафэй Ульяновна модо шэрээдэг хон. Улаань тэрэ гээшүүнэ шулагшаар хэдэн олон жэл худалхан намтартай. 1968 ондоо Агафэй Ульяновна пенсидэ гараба. Эмнэний гушаад жэлэй туршада нэгэ газарта худалхадэ зон нүхэдэй ба түрэн турын хайрада хүртэжэ, Ажалай Улаан Туган болон «Хүдэлмэршэд» ордонуудаар шагнадаган байла.

Модоной хүдэлмэри гээшье морин шэнги хүсэтэй хүнүүд хээ өтөтэй гээжэ сагаараа сэдхэхэдэ Ульян Федорович ехэ басаганайга ажалдаа дадаа, сөг заалтай болоодхондоо, бэй хүүгээ гээшэ татажа эхилэ хон. Улаангай Александр хүүгэнь модо унагаадэг өрйгэдэ худалжэ захалаба. Тээд улаан х дэлгэнгүй, Эсэгэ олоноо хамгаалаа мордоо бэлэй. Дайнн үүлээр Александр Ульянович түрэл нотагаа ержэ, хамсыга шаман, хушан ажалдаа ороо хон. Тингэжэ байал пенсидэ гаргараа, 1973 он болотор модо унагаашаар худалхан байха юм.

Ульян Федоровичон хордохин басаган Агриппина,

ШУУРГАН ДУНДУУР... ЗУРАГЛАЛ

Эсэхэ гээл абанаар даа, Эдлэбшн готгон байхал даа, — Николай Николаевич, худэр томо эрэ хүнхнээ сэнгэй бэлхүүднэ минтээр баруулархадань наагуур эрэгдэжэ хүүжэжэ байгаад, эр бараага дэлгэнэ.

— Амар сайн, Коля! — шанга шэнга дуутай, худ улаан шарай шарайлан шандэйалиг дорюун эхээрнүүд хажуудан би болоодхон.

— Сайн, сайн... Зай, хэн юу захна нэм бэ? Хэндэ юун хэрэгтэй нэм бэ?

— Юу асарашааб?

— Юушье байхал даа... Телевизор.

Николай хэнгэйшье хаань, үгээ ойлгосожо ядангүй. Унхэй шар тараан хүйбүүдшье эндэхэ халангай.

— Намда компедэжэ! — нэгэн хашарна мунгэн хар байна.

— Берч, бари... Заа, үшоо хэндэ юун хэрэгтэй нэм бэ? Шамдэгтэй, оройтомо байнаб.

— Заа, хурөө, даа, Николай... тугаарай утганан эхэр дэжин үгэлбэ.

Сонан херса байса ержэ, бэрдохолгоо эхилнэ. Баруун тээшэ бури шангаанар хал

хилаад абана. Хүн зоншье таража эхилнэ.

— Зай, баяртай! — Николай кабинка сооноо даллан, нуури дээрээхэ худэгбэ.

— Ндэр сагаан гүбээ уруу... дана... Бүгдэй үдхөөр мушхаран баджаа оронон сапанан шанга халхинда шуу бута татуулан, газарта хүрэнгүй оро бодогүй туулгабашье, тэр гүбээ сахан — түймээрөө «дүлбэжнэ», дэлгэжэ, аймшагтай хүрөөтэйгөө үзэгдэнэ... Эгээл хорхойдон үнөөн хайрсаг мэтэ жэмжэн юмэ тэбхын зогсожо хорсобо. Нууриаа худалнгуу, абашье гаранагуй. Шабарта — эгээл гуржээбэ, ямар агшаб — эгээл тиниэ тухэлтэй. Мотоорын хүйршэбэ гү, али яага гээшэбэ? Стартераа Николай дара, болшье адил—худалжэ юмэн байхагуй. Жолоошхой үдэ жээжэ гарахатань адил жээжэ тогтолын аргагүй шал дээрэ хонирхойн сэхэ дээрэ шэрэн буужа, машинань холдохон үрбэхэнь залхыгай байхан юм шнгээр хуугайна. Мотоороо нээжэ хараха

рилдэг ажахын мүнөөдөр. Агафэй Ульяновнагай шарга морёр Турка гол хүрэтэр модо шэрээдэг үе хойрой хоорондо түүхын хэмжүүрээр тиньмөшье эхэ сэг үнгерөөгүй. Тингэбшье энэ болон хубилалтанууд хэмгүй эхэ. Тэрэ үе сагаа наахадаа, Агафэй Ульяновна урдаад эхэ абадаг. Тээд зүүдэн шэнгээр хангаданан тэрэ үе сэг, үртэ дайн, саба маханан сабида морин, бээрэнэй гараа хомууд дорнь дулаасуулжа даганан басаган—эдэ булта байгаал ха юм.

Мүнөө Агафэй Ульяновна эхэнхидэл гэртэ буудад ааб даа. Ашанар гэжэ оин. Тингэбшье нартай дулаан үдэр шэлээд, дулаанаар гүбэнээд, леспромхоойнгоо конторо ошодог зандаа юм. Улаань юуб гээшэ, ханаар үлгөөтэй байхан тэбхлүүдэ харсагаажа хонирхондоо заншалтай. Алахын бүхы худэлмэршэдэе Агафэй Ульяновна танидаг ааб даа. Зүгөөр тэрэнэй нодондоо шэлээ хэжэ хонирхоо юмэн ондоо. «Болон» гэшн фамилий бэдэрнэ бишуу. Тэрэ олон байха. Тингэдэн хүрэн ажы урмашадаг. Энэньшье ойлгосотой. Яахадаа

наа байгай хойр нодөөшье онойголын аргагүй. Жолоошон гаранаашье гаража, арай шамай дамжалар, кабинка соогоо дахин оромжэ: «Энэ яага ойро наашын үзэгдөөгүй муухай наашин шуурган бууба гээшэбэ? Яаха хээжэ өтөтэй юм», — ууртайгаар шуухиран, шүдөө зүбхилэн, хандали нуури дээрэ халд нуушана. Машиняа дахин дахин худалжэжэ туршана. Тээд шэрээтэ даа! Ямаршье үрэ гэржа юм бэшэ. Нуни болохо тээрэ саба, шуурган буршье шэнгэдэба — автолакынь хэмээрүүлжэхинхөө тээ наагуур ашалажа, эхэрэн галзууна. Фарануудайга гэрэл доро жолоошхой хархадань, самоселсар асарад, аджажа байхан мэтэ элбэгэр сахан унажа; худэлөөшөө жоржэнэн хиндэнэ. Машиний урда тээ хүр тор чөсөөр бэшэ, харин минутаар сугларан обожко. Мотоорон үнн хүрэлшэн байхада, шуурга халхинда нэгэ шобто үлээлжэ хон кабинка соо нуурын аргагүй хүйтэн. Газаашье гаралтэй бэшэ. Гайхалаа баранан Николай хандали дээрэ хүйрэнэ, худэлнэ...

Ингэжэ үбэлэй хүйтэн нэгэ үдэр ажалланан тухайда, саба бордоошон дайралданэ, бэрхшээл үзэлэн тухайда, Хорин райпротрбсоюзэй автотолковин эрхим жолоошон Николай Николаевич Борондин мал ажалай ферма, отариаа худалжэжэ, абашье гаранагуй. Шабарта — эгээл гуржээбэ, ямар агшаб — эгээл тиниэ тухэлтэй. Мотоорын хүйршэбэ гү, али яага гээшэбэ? Стартераа Николай дара, болшье адил—худалжэ юмэн байхагуй. Жолоошхой үдэ жээжэ гарахатань адил жээжэ тогтолын аргагүй шал дээрэ хонирхойн сэхэ дээрэ шэрэн буужа, машинань холдохон үрбэхэнь залхыгай байхан юм шнгээр хуугайна. Мотоороо нээжэ хараха

Хойрдохон хуудана «Нартиина ажабайдал» соон ба нунгалта. «Хүт бэрн нарикуудан байр руулаха» — Кабанскы район партинын конференция бэшгэдэн тэмээлэй нүүд. «Горной нэмэр» С. Усеевий корреспонденци «Түрэл орой доторнай».

Гүрбадахы хуудана «КПСС-эй ЦК-тай түрэлтэй хэлсэлэбэн» — терналнуудай суглуулга «Улан зоёболшод дайны лагасалда» — РСФСР-эй лигсатурануудай Улан зоёболшод дайны тухай танин тоосон. «Хилын саана».

Дүрбэдхон хуудана «Улоотын галханай» — терналнууд. Соносколжэ

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММ

Москва, 8.55 — Дамсган программа, 9.00 — «Время», 10.05 — «Улан зоёболшод дайны гимнастика», 10.25 — «Уран гартан», 10.35 — «Ф. Шопенан валльс», 11.25 — «Таналта, хиндэ», 11.55 — Индиян зоёболшод дайны нөөр 100 жэлэй ойдо.

Улаан-Удэ, 12.55 — Ардадай драмат театрай эрнүүд дуулана.

Москва, 12.55 — «Лотогой» 50-дахы тираж.

Улаан-Удэ, 13.10 — «Хүйтэн» XXVI сүгдэй үдэш — залуушүүдэ зорилго хон даажуула — 13.30 — «Зүүдэ Сибирь» — шилсэл нал, 14.00 — «Ардадай бэлгэнтэн» гэшн үдэш «Фестиваль». Улаан-Удэ, 14.00 — «Хүйтэн» ханхайн комбинатай тивэй концерт, 15.00 — «Эхэ оройн эхэ шэнгэ киноочерк».

Москва, 15.25 — «Хүйтэн» — түбн дээр 15.40 — «Рикки Титаник» — уран кинофильм, 16.55 — «Оби танууд» — баримтата 17.20 — Концерт, 17.40 — «Политическэ элэгшэ Л. А. Вознесенскы хөөрөөн, 19.10 — «Хүйтэн» — С. М. Нерзис гээшэ Гүрэнэй академическы рий дуушан АССР-эй артистка Галина Ковалевскы концерт, 20.05 — «Хүйтэн» политическэ элэгшэ Л. А. Жукон хөөрөөн, 20.50 — «Маскэ новосты» гэшн шэнгэ тэбхын түлөө фигурна ролтоор чөлөөрөөдэ рүүсөөн, 21.30 — «Хүйтэн» — «Москвагай кинонадын олод» (2-доо хон), «Хүйтэн атлетика», 22.00 — «Московские новосты» тын шанда хүртээлэй фигурна холжорлоо хөөрөөн мурьсөөн — Эстрада дуушан — Шэнэ хонин.

Сагай Уларил

Республика доторнай сэлэмжэ, бүрхэжэ байха, зарин нотогүүдта баганаар сахан орохо, бордохло, сахан-хойнохо секундн 5—10 метр хүсэтэйгөөр халхиха. Удэртоо 13—11 градус хүйтэн байха.

Декабрин 14 — 15-най удэрүүдтэ сэлэмжэлэй, бүрхэлгэн байха. Зарин нотогүүдта баганаар сахан орохо. Баруун тээшэ секундн 5—10 метр хүсэтэйгөөр халхиха. Нундэндоо 17—22, удэртоо 12—17 градус хүйтэн хүйтэн болохоор багсаамжадагана.

С. БАЛДЖЕВАН Фотозөд.